

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árákért vesz fel a kiadóhivatal.

Előkészületek a népgyűlésre.

Nagy arányú mozgalom indult meg városunkban a pénz és véradó emelés ellen. A mozgalom élére Faragó Antal kéretett fel s ő bizatott meg a népgyűlést előkészítő bizottság elnökségével.

Az elmúlt vasárnap a városház téren felhívta az előkészítő bizottság elnöke a polgárságot, hogy a tartandó népgyűlésen minél nagyobb számban jelenjen meg Csongrád polgársága minden pártpolitikára való tekintet nélkül, hogy az elhangzó tiltakozó szó, méltó legyen e városhoz.

E hó 8-án népes értekezletet tartott az előkészítő bizottság a volt „Pannonia” szállóban, hol a tiltakozó népgyűlés sorrendje állapított meg.

A tiltakozó népgyűlés első mozzanata a f. hó 10-én, vasárnap d. u. fél egy órakor a „Szivák”-téren történő gyülekezésben nyilvánul, honnét gyalog, lóháton és kocsikon indul a polgárság a vasutalomáshoz az 1¹/₂ órai vonattal érkező vendégek fogadására. A függetlenségi Kossuth-párt alelnöke **Barabás Béla** és **Lukács Gyula** országos képviselők az országos párt megbízásából érkeznek ekkor körünkbe.

A budapesti vendégek ünnepélyes fogadtatása után kezdetét veendi a tiltakozó népgyűlés, melyre a környékbeli függetlenségi pártkörök is meghívtak.

Este a Pannonia szállóban 1 korona részvételi díj mellett társasvacsora tartatik, melyre a polgárokat minél tömegesebb részvételre hívja fel a népgyűlést előkészítő bizottság.

Jőjjetek el a népgyűlésre felemelni tiltakozó szavakat, hogy lássa az ország népe, hogy Csongrád polgársága méltó az alkotmányos életre, méltó az alkotmány által biztosított polgári jogokra s ha legszembetűnőbb alkotmányos jogaitól meg is fosztják, együtt érez a nemzettel, mert megbélyegezni, megcsufolni lehet, de lelkéből a hazafiságot kioltani nem lehet.

Jőjjetek el minél nagyobb számban Csongrád polgárai a Pannonia szállóban tartandó bankettra, hadd mondják el budapesti vendégeink képviselő társaiknak, hogy Csongrád hazafias népe nem önhibájából kitagadott gyermeke ez országnak, mert az kész minden áldozatra, mikor a haza igaz ügyéről van szó!

A páros viadal.

A civilizáció leküzdte a középkor összes rémeit, csak egyet nem volt képes teljesen kiirtani: a páros viadalt.

Amikor az igazságszolgáltatást babonás fölvilágosulatlan bírák gyakorolták, amikor az emberi szenvedélyeket, haragot és boszuvágyat igazságból meritett törvények meg nem fékeztek és amikor a tudás még sokféle tévtanok békői alatt nyögött, érthető volt, hogy az igazság keresését vétkes könnyelműséggel istenítéletre bízták.

A sötét középkor zsarnok ítélkezési módját rég elvetették. A haladás elsöpört minden kinzást, az igazságszolgáltatás a humanizmus törvényeit követi. Csak a párba maradt kivétel.

Talán elismerik-e még ma is jogosultságát? Azt hiszik, hogy a jog és a törvény alapján ítélkező bíró nem orvosolhatja oly igazságosan a sérelmeket, mint egy ostoba ólomgolyó? Oh, dehogy! Vagy igaz-e, hogy becsületes ember valamely rajta elkövetett sértést csak vérrel moshat le? És csakugyan elégtételt szolgáltat-e a párba? Mind olyan kérdés, melyekre a józanul gondolkozónak, a higgadtan szemlélőnek a leghatározottabb nemmel kell válaszolni.

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRGYAJA.

A légy.

Az állatok világában szerencsétlenebbül választott neve egy állatnak sincs, mint a légynek. Nagyon érezzük azt különösen a nyári hónapokban, mikor kint a szabadban, úgy mint szobáinkban, vagy az orrunk hegyén alkalmatlankodik s szeretnők, ha egyáltalán nem léteznék s mégis azt mondjuk, hogy „légy.” Én inkább „pusztulykának” nevezném.

Európában körülbelül ötven fajtája ismeretes; de legnevezetesebb köztük a **házi légy**, **dongó légy**, **hesseni légy**, **kolumbácsi légy** és a „**piaci légy**.”

A természet háztartásában a köztisztasági vállalkozó szerepét viszi a légy, a mit úgy teljesít, hogy a bomlásnak indult s a levegőt megfertőztető szerves anyagokba lerakja petéit s azok gyorsan kikelve, nagy mohósággal emészti fel a fertőző anyagokat. S ezt a munkáját nem kell kicsinyelni, mert Linné azt mondja róla, hogy „**egy oroszán nem képes egy nap alatt többet fogyasztani, mint három tojó légynek az ivadékai.**” Ezt sokaságukkal érik el; mert egy pár légy rövid élete alatt több, mint hétszáz ezer közvetlen utódot s több ezer millió unokát hagy maga után. En

ugyan se a közvetlen utódok, se az unokáknál nem tartottam népszámlálást, de a ki kételkedik benne, bátran megolvashatja.

Annyi szeme egy állatnak sincs, mint a légynek, mert körülbelül 4900 szeme van s mégis „szemtelen”; de mégis legszemtelenebb valamennyi között a „**piaci légy**”; igaz, hogy ennek nincs is olyan sok szeme.

A légynek szemei úgy vannak a fej két oldalán két domborulatban csoportosulva, hogy egész körben, sőt fölfelé és lefelé is lát maga körül; a miért ha maga is olyan szemtelen nem volna, kitűnő garde-de-dame válnék belőle. Sok szeme mellett azonban az a legkülönösebb, hogy mégis „**nekimegy a falnak**,” mintha csak örökké szerelmes volna; a miért aztán a közmondás gyakran szól „**vak légyről**”; pedig ez helytelen, mert vak legyet még soha se láttunk, sőt rövidlátót, vagy hibás szeműt se, azért nincs náluk kelete se okulárának se a monoklinak.

A légynek fellépése igen előkelő. Nem hiába sokat forog a szalonokban, de tud is mozogni a sima padlón, sőt a falon, padláson és az üvegen is. E tekintetben sok esetben fiatal ember tanulhatna tőle eleganciát; hanem a falakon való mászkálást persze mégse jó volna tőle eltanulni, mert akkor sokkal több fiatal embernek leütnék a derekát a lányos papák.

A légy mindenüve betolakodik, mint a

potya-kedvelő emberek; de azért — bár mindenütt „**hivatlan vendég**” mégse lehet az „**ajtó mögé**” utasítani, hanem elfoglalja a legjobb helyeket, sőt a legelőkelőbb urak és hölgyek orrán és fülén is felüti trónját. Az asztalnál meg előbb belenyalakodik mindenbe, mint maga a házi gazda, vagy házi asszony.

De minden tolakodó természete mellett is van benne bizonyos modern műveltség, mert sehol se jelenik meg a nélkül, hogy ott ne hagyná a **látogató jegyét**; a miről tanúságot tehetnek a tükrök, képrámák, lámpaüvegek, butorok, sőt a tányérok és poharak is.

Hanem minden műveltsége mellett is író nem válnék belőle, mert nem tudom ugyan, hogy tisztában van-e a helyes írás szabályaival, de, hogy a körpontosáshoz nem ért, annyi bizonyos, mert mindenüvé csak **pontot** rak.

Nevezetes dolog, hogy a légy közönségesen csak amolyan lényegtelen semmiségek tartatik s mégis a szerelmesek életében a **légy-ott** szerepel, mint kiváló tényező.

A légy erősen rácsafol arra a felfogásra, mintha csak a **nagyoknak volna sok ellensége**. Kicsi a légy, mégis sok ellensége van. Ilyenek a pókok, madarak, meg a kutya is, a melyről tudjuk, hogy „**bekapja a legyet.**” Továbbá a légyölő gomba, a légykapó

SÁTOR PÁL

SZEGED, Kárász-utca.

ez a név az Alföldön jó izlést és eleganciát jelent.

Divatkelme, Selyem és Mosókelmékben

Izléses választék és olcsó árak.

INGYEN küldi szét nagy mintagyűjteményét.

versenyez
elsőrangú
fővárosi
cégekkel.

E kérdésekre igenlő választ csak az ugynevezett lovagias ember ad. Mert a társadalom ezt a felfogást bevette és szentesítette s mert félnek is, hogy lovagiasnak nem tartják a párbaj elől kitért; félnek a gyávaság vádjától, akik véletlen lábrataposás miatt nem teszik szívesen kockára életüket, melytől a legtöbb esetben családukból boldogsága is függ. Félnék, hogy a társadalomban többé szerepök nem jut, hogy mindenhol kikomplimentálják, kinézik őket, ha párbajra ki nem állanak.

Tehát — amilyen abszurdnak is látszik első pillanatra — a félelem ösztöklí a legtöbbeket párbajra; nem kell épen gyávanak lenni, aki kerüli a párbajt, de több, mint valószínű, hogy aki párbajozik, az fél — fél a társadalom igazságtalan ítélésétől.

Innen van, hogy sokan, akik akadémián vitatkoznak a párbaj jogosultsága ellen, abban a pillanatban, a mikor a helytelenül felfogott kényszerűség elé állítatnak, nem késnek a lovagias elégtételszerzés és adás módját elfogadni.

Mert uri dolog ám a párbaj. Becsületes lehet mindenki, nem nagy virtus. Hanem lovagiasnak lenni, az már a becsületnek finomabb megkülönböztetésére vall. Nem lopni, nem csalni, azt a paraszt is tudhatja. De a legkisebb, sokszor csak képzelt sértésért véres elégtételt csak ur szerezhethet magának. S ki ne akarna ma ur lenni?

Hogy az urhatnáság legfátylyabb hajtása a párbaj, vitatni alig lehet. De ha már az urhatnáság napjainkban annyira elterjedt, miért nem gondoskodunk, hogy humánusabb módon elégtételt adjunk ki.

Nem tartjuk elegendőnek, hogy a párbaj ellen indított és indítandó akciókat az ugynevezett társadalom kezdeményezi. Látjuk és tapasztaljuk, hogy ennek megfelelő fogantatja nincs. Az arisztokraciának, a főuraknak kellene a párbajt kárhóztatni és akkor

egyszerre vége szakadna a sok haszontalan vérontásnak. Mert ha a középosztályu férfi hivatkozhatnék arra, hogy egyik-másik nemzeti kasszinóbeli gróf vagy báró megtagadott egy kihívást, sokkal hamarabb ütné a párbaj végórája, mintha ezer bölcs törül-hegyire megmagyarázza annak helytelenségét.

Németországban maga a császár nyilatkozott több ízben a párbaj ellen; Angliában a főúri körökből, az udvarból egészen száműzték a párbajt; amennyiben drakó rendszabályokkal lépnek föl a párbajvétségek ellen. Franciaországban is felette szigorúan büntetik meg a párbajvétségeket, bárha ott ritkább a párbaj, mint nálunk, aminek magyarázatát megtaláljuk abban a körülményben, hogy ott többnyire vi-törökkel párbajoznak. A vi-tör pedig olyan fegyver, amelyik nem ösmer megalkuvást, mint például a lapos kard vagy a pisztoly. A vi-tör a legtöbb esetben komoly bajt, halált okoz s azért kétszer is megfontolják a franciák és csakugyan igen nyomós oknak kell lenni, hogy párbajozzanak.

Nem képzelhetem el, hogy az az ember, aki felebarátját párbajban megölte, bár a törvény csak enyhén büntette meg, hogyan mentheti bűnét Isten és lelkiismerete előtt. A bűnbánó gyilkost elítélik az emberek s Isten megbocsát neki, de a ki párbajban oltja ki ellenfelének életét, annak ugyan megbocsátanak az emberek, ám nem lehet, hogy lelkiismerete megbocsáthasson neki. Megdönthetetlen igazság, hogy emberélet kioltása bűn, ha mindjárt az emberek alkotta törvények és a társadalom nem is torolják meg érdem szerint.

S minthogy az igazság mindig győz, ha győzelme késik is, biztos, hogy a párbaj vétkes és rossz szokása se fogja magát soká tartani.

Csak bátorság kell, hogy szembezállhasson a társadalom félszeg felfogásával. Gyáva, aki fél a társadalomtól, mikor büntet követel tőle. De bátor,

aki kerüli a bünt, bárki bármit is mondjon.

Sok drága életet, sok értékes munkaanyagot menthetünk meg a hazának, ha a párbajt kiszorítjuk társadalmi szokásainkból.

A hazai fürdők elhanyagoltsága.

Sokat irtak már arról, hogy hazai fürdőink a közönség részéről kellő pártfogásban nem részesülnek. Panaszok, tervezetek, javaslatok — de kitűnt, hogy mindannyian, akik erről a témáról irtak, borsót hánytak a falra. Mert a panasz csak megmaradt, hogy a magyar közönség keresve keresi fel a külföldi fürdőket, a hazaiak pedig tudni sem akar, külföldről pedig alig vetődik ide hébe-hóba egy-egy fürdővendég. Mi tőrés-tagadás: a magyar fürdőknek nincs meg az a híre, amelyet tényleg megérdemelnének s a mai reális korban hiányzik az a felbuzdulás, mely máskor a honi ügy terén csodákat művelt.

Mert nem kellene egyéb, mint hogy a magyar közönség felhagyjon a régi nembánomsággal, tömegesen zárandokoljon a hazai sok csodás hatású fürdőhelyre s a következő években már egyáltalán nem volna természetesen ok arra a panaszra, hogy fürdőink elhanyagoltak s nem veteledhetnek a külföldiekkel. Tegyük fel, hogy a fürdőinkben való elszállásolás és ellátás tárgyában van némi ok a panaszra — pedig igen sok fürdőnk ép az ellenkezőről tesz tanúságot — kitől kellene legelőbb áldozatokat várni, a közönségtől vagy a fürdőtulajdonostól? Egy ember nem sokat veszít, ha nyaralása az édes hazai földön nem felelt meg minden várakozásának, de mérhellen végzetes kára lehetne a fürdőnek, mely bizva a hazai közönség érzületében, minden tekintetben megakarná szüntetni a panasz okait s egy csapással nyugot-európai nivóra emelné magát. Mert a divat a hazai fürdőket nem kultiválja s így a tulajdonos min-

virág, a légyvesztő papiros és a légycsapó. De kérem, hogy az utóbbinak a nyelét valamelyik tisztelt olvasó a hátamnak ne fordítsa, inkább megígérem, hogy soha se írok többet a légyről.

A szunyog.

A szunyog a *fonál-csápuak* közé tartozó kétszárnyú rovar. Az összes állatvilágból ő az, a melyik legnagyobb átváltozáson megy keresztül. Mert az p. o. hogy egy kukacból tarka öltözötű légy fejlődik, vagy egy szőrös hernyóból gyönyörű tarka lepke, avagy a lábatlan kutyahalból kecskebéka lesz, mind elenyésző csekélység ahhoz képest, a minő átváltozáson a szunyog megy keresztül.

Tudvalevő dolog, hogy mily „gyakran lesz a szunyogból elefánt.” Igaz, hogy ez a nagy változás csak mesterséges uton lesz produkálva. Igen jól értenek e dologhoz az irigy embereken kívül a „kedves” szomszédok, a „drága” jóbarátok, sokszor a „jó” rokonok is, de különösen értenek hozzá a „kedves”, „aranyos” barátnők, a kik egymás szunyogját pompásan fel tudják fújni elefánttá, sőt sokszor ezeknek még szunyog se kell hozzá, semmiből is tudnak elefántot produkálni. Elég, ha a másik hölgyön csinosabban áll a legujabb divatu blouse, sőt egy arany gyűrű, vagy karperec is elegendő,

hogy a semmiből elefántot rögtönözzenek. A kisebb igényű „nacséságak” egy pár keztyű, napernyő, cipő, vagy kötény címén is megcselekszik ezt a nemes operációt.

Hanem azért tévedne, a ki azt gondolná, hogy mikor már elefánttá lett a szunyog, akkor már jobban respectálja a világot; mert rendszerint az ilyen elefánttá lett szunyogot ki nem állhatjuk, legalább a tisztesebb gondolkozású emberek nem. Még saját biztonságára sem lesz nagyobb azzal, hogy elefánttá lett, sőt sokszor éppen akkor fenyegeti még nagyobb veszedelem, mint szunyog korában. Tudjuk ugyanis, hogy az emberek gyakran „a szunyogot megszurik, az elefántot meg elnyelik.”

A szunyog igen karcsu állat, pedig fűzöt soha se visel. De azért a hölgyeket nem neveti ki, hanem aligha nagyot nem kacag azokon a katonatiszteken, a kik miderbe szorítják a derekukat abban a hiszemben, hogy a katonánál fő dolog a „karcsu természet.” Arról azonban, hogy az ilyen katonáknak recommendálta-e valaha a főző kanalat? — nincs tudomásom.

A szunyognak igen hosszú lábai vannak. Nem tudom ott volt-e Königrätznél, mert ott jó hasznát vehette volna ennek a kiváló testi előnyének. De azt hiszem, hogy e dologban a mideres katonák se maradnak hátra.

A szunyog igen nagy vérszopó. A kihez hozzáférhet, annak vérének ugyan meg-

dézsálja s nem is tágit addig, míg tele nem szíta magát. No de cserébe muzsikál érte szépen a kiszemelt áldozat fülébe. Ebben aztán szakasztott mása az uzsorásoknak, a kik mindaddig szépen muzsikálnak az áldozatnak, míg vérük kisziva nincs, akkor aztán abban marad a nóta s a vérszopó tovább áll, hogy máshol keressen újabb áldozatot.

Dacára, hogy a szunyog sok vért szív, még sincs valami sok vére s „a szunyognak vérének nem vehetni cseberrel”; a miből világos, hogy a szipolyozás nem mindig elegendő a meggazdagodáshoz.

A szunyog, mivel petéit a vízbe szereti rakni s álcái a vízben élnek, azért leginkább a vizek mellett tartózkodik. S ez igen furcsa dolog. Maga vért szív, ivadékaival meg vizet itat. Akárcsak a korbély ember, a ki teleszívja magát a jóval, gyermekeinek pedig viznél egyebet alig juttat. Mondja aztán valaki, hogy csak az ember szokta kijátszani a maga ivadékait! Lám mennyire igaz, hogy nem csak az állatok fölött magasan álló ember tud alacsony lenni, hanem az állat is! De tán még sem annyira, mint az ember.

De ezt a dolgot tovább jó lesz nem feszegetni.

den áldozat mellett sem találna meg számláját. A sajtó mi mindent meg nem tett már az ügy érdekében, itt azonban nem használhat más, csak erős társadalmi akció. Sajnos, hogy csak úgy nyár közepe felé emelkednek hangok ebben az érdekből, de a következő évre már elhangzott a pusztába a kiáltás. Szükségtelen hangoztatni annak fontosságát, hogy ebben a szűkölködő világban mennyire elmulasztatlan dolog itt is a magyar kéznek munkát adni s a pénzt itthon elkölteni.

Álljanak össze csoportok társaságba s írják ki jelszavul: „Csak magyar fürdőbe megyünk!” sőt jó eleve biztosítsák az illető fürdőtulajdonost látogatásukról, bizonyára nem fogják megbánni, hogy itthon maradtak. Ahol megtérül, ott van miért áldozni, költekezni.

Külföldiek felismerve azt a nagy tökélet, mely paragon hever sok csodás erejű fürdőkben, vállalkoztak azok felemelésére. Hogy eredménytelenül, az mindig a Pató Pál ur mondására emlékeztet bennünket. De talán majd ha a bajban nyakunkra nő, mégis megmozdulunk, hogy százszoros áldozatot hozzunk!

Egyelőre hát visszük gyermekeinket a külföldi nyaralókba, ott jobban bevésődik emlékezetébe az idegen nyelv, úgy, hogy mikor hazajönnek, az iskolának valóságos küzdelmet kell kifejtenie, hogy helyrehozza az ifju nyelvérképét. Azután a gyermek korán megszereti az idegent és nem állja elítélni az itthonit. Hisz amugy is olyan divatos a hazai dolgok kicsinylése.

Nem ártana bizony egy kis nemzeti felbuzdulás ezen a téren sem. Hisz amugy is el vagyunk halmozva az idegennel. Tegye meg mindenki a magát a nemzeti ügyben. Tartsa a fürdőközönség is hazafias kötelességének, hogy a nyarat itthon töltsse, mert csak így remélhetünk elhanyagolt fürdőink ügyében jobbulást.

UJDONSAGOK.

— **Községi közgyűlés.** Képviselőtestületi rendes közgyűlés tartatik a f. hó 12-én d. e. 9 órai kezdettel a község háza tanácstermében. A közgyűlési meghívó 12 pontból álló tárgysorozata nem ölel fel nagyobb fontosságú tárgyat.

— **A miniszter ajándéka.** A földmívelési miniszter a napokban 200.000 darab süllőpetét ajándékozott haltenyésztési célból városunknak. A süllőpetéket a holt Tisza medrébe kosarakba helyeztetett el Eder János tanár felügyelete alatt. Ezenkívül még a vadásztársaság számára 10 drb tenyészfácánt is küldött a miniszter ajándékba.

— **Megyei közkorházunk megnyitása.** A Szentesen épült díszes új megyei közkorház f. hó 24-én lesz ünnepélyesen megnyitva. Az ünnepségre külön meghívóval meghívják a belügyminisztert és államtitkárát, a miniszterium egészségügyi és megyei osztályának összes főtisztviselőit a miniszterium községi ügyosztályának főnökét és a szomszédos törvényhatóságokat.

— **Épülő templom és plebánia.** Tömörkényen nem tömörültek a polgárok olyan szorosán egymás mellé, mint más községekben. Ott igazi falusi élet van még: mindenki a határban levő földjén épített hájlekot s abban lakik. A község tehát szét-szórtnak fekszik. A hibuzgóság azonban ott még nagyobb, mint olyan helyeken, hol az emberek közvetlen egymás szomszédságában laknak. Az Isten dicsérete egybegyűjti gyakorta a szanaszét-szortan élő híveket s olyankor azt a tapasztalatot szerezték a jó tömörkényiek, hogy kicsi a templom. A milyen szerény volt a Isten háza, olyan szerény volt az Isten szolgájának háza: a paplak is. De másképp lesz ezután. A templomot már bővítik is, majd nem kétszer akkorára építvén azt, mint a mekkora volt. A paplakot pedig még csak ezután kezdik építeni; ennek építési költségeire a vallás és közoktatásügyi miniszter a községi előjáróság kérelmére 10 000 koronát adományozott.

— **Az új otthonba.** A Tiszavidéki Takarékpénztár a napokban költözött át új otthonába, a sajátját képező uri-utcai új házába. Ez a modern stílusú épület nemcsak külsőségével nyeri meg a szemlélő tetszését, de az abban levő belsőség is építője szakavatottságáról tesz bizonyosságot. Kívánjuk, hogy a tulajdonos pénzintézet hosszú időn át virágozzék új otthonába részvényesei s a nagyközönség hasznára.

— **A városi népkertünk megnyitott.** Városi népkertünk, mely egyedüli sétánya városunknak, az elmúlt vasárnap nyitott meg a nagyközönség számára. Örömmel vettünk tu-

domást a városi sétány megnyitására eddig is, amíg az elhanyagolt állapotában kevesebb gyönyört nyújtott mint ma, midőn nemcsak rendezett állapotban áll a nagyközönség számára, de fényes acitlen világítása az esti sétákat is kellemesebbé teszi, mint a sutba dobott mécsvilág.

— **Szeged megtekintése.** Az áll. polg. fiu- és leányiskolák növendékei, tanáraik vezetése mellett Szegedre rándultak tegnap, hogy annak nevezetességeit megtekintsék. Egy egész napot töltenek a kirándulók Szegeden.

— **A társaskocsiról.** Nehézkes közlekedés, jobban mondva drága közlekedési ut volt Csongrádtól Szentesig, míg a szomszédos városok alig 12 kilométer uttavolsága műuttal nem nyert összeköttetést. A műút kiépítése után is, ha valaki ezt az utat gyalog nem akarta megtenni, legalább 5 koronát kellett fizetnie a fiakker-fuvarosnak. Így hát érthető örömmel vett tudomást a nagyközönség, a magánvállalkozásból megindult, társaskocsi közlekedéséről. A vállalkozó akkor, midőn megkezdte a forgalom közvetítését, úgy hirdette, hogy a személyforgalmat Szentes és Csongrád között 60 fillérért bonyolítja le s ha valaki returjegyet vált, vagyis oda-vissza teszi meg az utat, ezért 1 korona díjat szed, kézi csomagokért pedig épügy, mint a vonaton, külön díjakat nem szed. Az élelmes vállalkozó azonban felhasználja az alkalmat, hogy egyedül áll a piacon s alig kezdte meg a forgalom eszközését, már is úgy steigerol, akár csak egy tősgyökeres budapesti háziur. Ugyanis a returjegyeket elsősorban is beszüntette, mert azt tartja, hogy akinek vissza kell menni azon az utvonalon az ugys vissza-megy, ha returjegyet nem is kap. A kofferekért pedig külön díjakat szed, darabonként 60—60 fillért, sőt még az 1 kilogramm sulyu irománytáska vitelért is felszámít 20 fillért. Megérjük, hogy az élelmes vállalkozó az utazó közönségtől külön díjakat szed a sétatálcá, esőernyő stb. után, mivel ő csak a személyforgalmat eszközöli 60 fillérért s ezek mind nem képeznek személyt, tehát utánnuk joggal szed külön szállítási díjakat. Sőt még oda is juthatunk társaskocsi közlekedésünkkel, hogy egyik-másik utazót megtapogatja a vállalat tulajdonosa, hogy nem-e evett többet a keleténél, mely esetben dupla díjat fizet. De említésre méltó még az is, hogy egy egy kilós csomagot, amiért a posta 75 kilométer távolságig 30 fillér szállítási díjat számít, az élelmes szállító 60 fillérért hoz át Szentesről, úgy, hogy azt ott feladják a kocsijára s itt mikor megérkezik, a megállóhelyen leveszik a kocsijáról. Így néz ki egy vállalat, mely egyedül áll a piacon s módjában áll, hogy a közönséget kihasználja. Ilyen

A pók.

A pók az állatvilág ezermestere. Annyifele mesterséget más állatoknál nem találunk, mint a póknál. Igen ügyes kárpatos. A lusta szobacicusok dicséretére és a házi asszonyok gyönyörűségére pompás függönyökkel ékesíti fel szobáink szögleteit. Igen ügyes takács is, mert az általa felrakott draperiákhoz maga szövö a kelmét is, nem úgy, mint más közönséges kárpatosok, akik csak a mások által szövött kelmét rakják föl izlésesen. Azután kitűnő kötéláncos is, mert kiváló ügyességgel csinálja a legváltozatosabb produkciókat egy-egy szál kötélén. De nyaktörő produkciókat sohase csinál, abból az egyszerű okból, hogy nyaka egyáltalán nincs is, mert feje oda van közvetlenül növe a potrohához. De köteles mester is a pók, mert kötéláncosi művészetéhez maga gyártja a kötelet, hanem azért — ha már éppen arra kerülne a sor — még se ő vele csináltatnám a kötelet a népbolondítók számára, akik holmi külföldről behurcolt vad eszmékkel rontják a magyar embernek különben egészséges észjárását. De ért a pók még egyébhez is. Szenvedélyvel űzi a vadászatot, ért a léghajózáshoz sőt az időjárásjelzéshez is és meg is jövendöli a jó és rossz időt, annyi biztossággal, mint a számár a szelet, vagy Falb a kritikus napokat; de sokat adni rá mégse lehet, mert ezek a jóskok mind egyformák.

A pók az *izállatok* közé tartozik. Van vagy 5000 fajtája Magyarországon is több, mint 300 fajtája található. Ezek ügyes munkájukkal az embernek is hasznat hajtanak, a mennyiben hálóikkal elfogdossák az alkalmatlankodó legyeket, molypilléket s több kellemetlen házi vendéget. De munkájuknak kellemetlen oldala az, hogy szobáinknak nem nagy díszére válnak; ezzel azonban nem törődve odarakják szöveiket nemcsak a szoba szegleteibe, meg a képek és a tükrök háta mögé, hanem a legdíszesebb butorokat, lámpákat, csillárokat stb. sem kímélik meg alkalmatlan dekorációikkal. De leginkább be szokták kötni az imádságos könyveket, meg a bibliát, aztán a diákok tankönyveit, no meg a könyvtárakban a tudományos műveket. Az iskolás leányoknál azonban megkímélik a Zola-féle regényeket, meg a „*Legújabb szerelmi levelezőt*” stb. Az „*Adókönyvecskék*”-et meg pláne sohase köti be a pók.

A pók rendkívül falánk állat és igen nagy ehető. Egy nap alatt képes megemészteni saját testsúlyánál 20—25-ször több táplálékot. Ha az ember aránylag annyit fogyasztana el, egy jól kifejlett embernek naponta 2000 kgramm húst kellene saját fentartására fordítania. Elképzelhető, mibe kerülne ez esetben a most is drága európai hadseregek? Lehet, hogy egymást is megennék; a népek pedig aligha nem azzal vigasztalódnának meg, hogy legalább nem a mi vagyunkat eszik.

De ha szükség kényszeríti, épen úgy kiténteti magát a pók koplalásban is. Valóságos Succi, amiért aztán pompás diurnista válnék belőle s tultenne valamennyi Sanyaró Vendelen. Persze, hogy ilyen esetben le is lohad a „*pókhas*”, hanem hiszen ez nem is diurnistának való ékesség, mert ha tán ilyesmit látnának nála, tán azon hitben, hogy nagyon is bőven jut neki, levonnák még azt a sovány fizetését is.

A pók nem szereti a társas életet. Csak kivételesen fordulnak elő a tropikus, vidéken társaságban élő pókok. Még a párosodás idejében se igen türik egymást. Különösen veszett természetű a pók-madame, mely a himnél rendesen erősebb és nagyobb. A saját gavallérja is csak életveszedelemmel közelíthet hozzá a házias élet ideje alatt is és nem egyszer megesik, hogy férjem-uram iránt az ő kedves élete párja olyan profán magyarázza a szeretet, mint az ember a sült kárpán iránt, hogy t. i. jóízűen megvacsorálja. Micsoda aranyos teremtések ezekhez a pók-madameokhoz képest a legházártosabb Xantippék is! De ezeket meg tanácsos lesz nagyon pártfogás alá nem venni, mert majd férj-uraimékkal talál meggyülni a bajom, tehát ajánlom magamat!

állapotok mellett pedig igen csodáljuk, hogy a főszolgabírósg megtagadta más vállalkozóknak ezen vonalon a társaskocsik közlekedését, mert ezáltal utat nyitott a közönség kizsákmányolására.

— **A tiszai vashid.** Serényen folyik vashidunkon a munka. Maga a hid már annyira előre haladt, hogy még a nyáron teljesen készen lesz. Augusztus végével a forgalomnak átadható is volna, csak hogy a transversalis műtnek a hidhoz vezető új része valószínűleg nem lesz készen akkorára. Pedig csakugyan nagyon jó lenne, ha az új hidon még az ősszel megindulhatna a forgalom. A hid építése 2.400.000 kor.-ba került.

— **Egy bűnügy vajudása.** Csuros Veres Zsófi rég huzódó ügyéről megemlékeztünk annak idején. A megferhetlen természetű asszony Hajdu József cipészre gyilkossági szándékkal támadt revolverrel. Az 1900. év novemberében tárgyalta ezt az ügyet a szegedi esküdtszék, amikor Csuros Veres Zsófi gyilkossági kísérlet miatt 5 évi fegyház büntetésre ítéltetett. Az asszonynak azonban sikerült ügyét újból tárgyalatni, amikor a szegedi törvényszék jogos önvédelmet látott Csuros Veres Zsófi támadási kísérletében és **felmentő** ítéletet hozott. A szegedi kir. ítélőtábla a napokban foglalkozott ezen ügygyel s **megsemmisítette** a felmentő ítéletet, mivel a törvényszék az esküdtszék mellőzésével rendelte el az ügy újra való felvételét, egyben az ügyet az esküdtszék elé utasította.

— **Sertéskivételünk.** Az osztrák belügyminiszter sürgönyileg tett intézkedést, hogy az egész csongrádi járás és Szentes területéről sertéseknek Ausztriába való vitelét beszünteti, mert állítólag Szentesről sertésvészesség állatot vittek be Ausztriába.

— **Menetrend változás.** A magy. kir. államvasutak vonalain e hó elsejével új menetrend lépett életbe. A városunkat érdeklő új menetrendet lapunk mai számában közöljük azon hozzáadással, hogy csupán a szomszédos forgalomban állt be nagyobb változás, amennyiben a reggeli 9 órakor induló vonatunk indulási ideje korábbra helyeztetett, úgy, hogy a Félegyházról Budapest felé induló személyvonathoz csatlakozzék. A fővonalon az indulás és érkezési idők között csak pár pernyi változás állt be.

— **Bérmálás a vidéken.** Megyés püspökünk az elmúlt héten Kecskeméten tartózkodott, hol a város buzgó hiveivel szentgyakorlatokat tartott s a remekül restaurált templomot a múlt vasárnap nagy ünnepek között felszentelte. Ezek után a buzgó főpásztor a bérmálás szentségét osztotta ki. E hó 13-án Alpáron és 14-én Új-Kécskén fog bérmálni. — Kisérletében vannak Jung János felszentelt püspök, Balázs Lajos apátkanonok és a püspöki aula tagjai.

— **Verekedés.** Régóta nem a legjobb lábón állnak az Ornyik testvérek Mihály és József sógorokkal, Kaciba Jánossal. Az atyafiság azonban mégis csak összehozta őket s ha félvállról is beszéltek egymással, mégis csak megfértek együtt eddig valahogy. A múlt szerdán együtt foglalkozott a szőlőben a két testvér sógorokkal, Kacibával. Serényen folyt a szőlőültetés, miközben a testvérek összeszólalkoztak sógorokkal s a szőlőültetés nyomán követte a tettegesség; Ornyik József ugyanis nagyot lökött sógorán, mire Mihály testvére is neki bátorodott s a kezében levő szőlőültető vasfúróval úgy ütötte fejbe Kacibát, hogy az most élet-halál harcot vív seibeiben. A két testvér önként jelentkezett a helybeli kir. járásbírósnál s tettüket beismerék.

— **Az időjárás.** Vozáry Pál főmérnök Szegeden Meteor cím alatt egy kitünő szaklapot szerkeszt. Ebben a lapban mindig előre jelezve van a bekövetkezendő időjárás s hosszabb ideji megfigyelés után bátran merjük állítani, hogy csodás pontossággal beválik az ő jóslata. Mostanra azt jóslta a kitünő tudós, hogy mivel a május eleje körüli meleg jellegű napfoltok május 5—6-án fog-nak elfordulni tőlünk, ennek hatása érezhető lesz. Május 5-én este felé tényleg bekövetkezett a hideg hatása s éjjelre egészen lehűlt a levegő, de szerencsére nem tulságosan. Május hava — írja a Meteor — változatos lesz. A fagy veszély leginkább 18-án kitért. A fagyos szentek hozhatnak változatos időjárást, de fagyos jellegük nincs, erre nézve inkább az előző és az azokat követő napok a veszedelmesebbek, vagyis 5—6., 18-ak. Nagyobb eső várható a 22-iki csomópont hatása alatt, átlagban azonban május hűvös, csapadékosnak ígérkezik a csomópontok ha-

tása körül, amelyekben igen sok van. A jobb, kellemesebb időjárás inkább az utolsó harmadban várható. Május hó csomópontjai 6—7—11—17—18—19—20—21—25—27—30-ra esnek.

— **Tűz.** Kajtár Ilona tanyáján az istálló épület f. hó 1-én éjjel leégett. A tűz kitörését későn vették észre s így a már lángokban álló épületbe életveszélyeztetés nélkül behatolni nem lehetett s így nem volt más hátra, mint összetett kezekkel nézni a romboló elem pusztítását. Az égő istálló épületben bennégett 2 ló, 23 darab baromfi s többféle gazdasági eszköz. A kár meghaladja az 1500 koronát.

— **A Tisza áldozata.** Megemlékeztünk annak idején arról a szomorú esetről, hogy Tari Imréné szül. Benkő Rozál egy kőszálitó hajóról, melyen férje mint kormányos volt alkalmazva, április hó 8-án a Tiszába esett, hol halálát lelte. A szerencsétlen állapotos asszony holttestét akkor nem sikerült kihálászni a Tiszából. Mint most egy szűk szavú távirat jelenti Besenyeőgről, e hó 7-én sikerült kihálászni a szerencsétlen áldozat holttestét. A súlyos csapás alatt megtört férj nyomban oda utazott, hogy hitvesétől egy örök néma búcsút vegyen.

— **Munkahiány.** A budapesti ipari munkaközvetítő intézet által május hó 1-én kibocsátott kimutatás szomorú világot vet iparunk mai állapotára. Ugyanis a kimutatás adatai szerint ötszörte nagyobb a munkakeresők, mint a munkást keresők száma. De vannak egyes iparágak, melyek különösen pangásnak indulnak. Hogy mást ne is említsünk, a munkaközvetítő intézet 132 cipész segédet tart előjegyzésben s 32-től tud elhelyezni, az előjegyzett 348 asztalossegédből, dacára a nyári építkező szezonnak, csak 132 számára biztosíthat munkát, míg 117 hentessegédből csak 1 számára van kilátás munkahelyezésre. A nagy munkahiány folytán, magától értetődik, hogy amely segédmunkásnak kedvez a véletlen s elhelyezést nyer, az is mostoha viszonyok közt csak napi kenyérért keresi meg.

— **Árad a Tisza.** A tavaszi jó idők beálltával megindult a hegyeket borító vastag hóréteg olvadása. A kiolvadt víz nagy mennyiségben özönlik lefelé; a folyók dagadozni kezdenek s már-már kilépnek medrükből. A Tisza is áradásnak indult s felszíne folyton emelkedik. A vízállás legmagasabb színe Szeged alatt, ahol a 0 felett 412 cm.-el van, míg városunk alatt csak 376 cm.-el. Ma reggel a Tisza apadásnak indult.

— **Huszkoronás hamis érmék.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki a posta távirdepénztárakhoz, hogy a huszkoronás érmék elfogadásánál óvatossak legyenek, mivel újabban sok ilyen éremhamisítvány került közforgalomba. A hamisítvány valódi huszkoronás érméből úgy készül, hogy abból a belső fényanyagot kiesztergályozzák és ezt rézlappal pótolják. A hamis érmet már csengése is elárulja. Sulyra nézve 1 gramm különbség van a hamis és a valódi érem között. Emez 674 gramm, a hamis érem pedig 575 gramm.

— **Magyarország barackfái.** Hát már azt is megolvastak, még pedig hivatalosan, hogy Magyarország területén hány barackfa van. A kimutatás azt mondja, hogy a szorosan vett Magyarország területén 1.520.830, a magyar korona országainak határában belül pedig 1.620.595 barackfa található. Miután pedig köztudomású dolog, hogy a legtöbb barack Kecskeméten terem, hát azt is idejegyehetjük, hogy ennek a nagy városnak a területén a barackfák száma a 600 ezret is meghaladja, tehát az ország összes barackfáinak több mint egyharmada Kecskeméten ontja a zamatos gyümölcsöt, már t. i. akkor, amikor el nem fagy, ami pedig tavaly is, meg az idén is megtörtént. Érdekes volna megtudni, hogy Kecskemét mellett hány ezer darabbal szerepel a mi városunk határa is, mely mindenestre szép számot mutathat, azonban a kezünkbe került kimutatásban Csongrád nem szerepelt. Pedig nem ártott volna ezt is külön feltüntetni, mert a mi gyümölcsünk ugyanis mindig a kecskeméti elnevezés alatt kerül a kereskedelmi piacokra. Ma már pedig önállóan is versenyképesek vagyunk s népünk

belátta, hogy gyümölcssei nem megvetendő jövedelmet hajtának.

— **Kivándorlás délről.** A délvidéki kivándorlás megdöbbentő mérveket kezd ölteni. Nemcsak azok, kik kétkéz munkájukkal keresik kenyerüket, s mint napszamosok és földmunkások járják be az országot s nem ritkán még az ország határára is tul mennek, hogy a télire való szükségletet beszerezhesék a maguk s családjaik számára, hanem az 1/4 is 1/2 telkes gazdák és vándorbotot vesznek kezükbe, hogy az ujhaza földén, Amerikába vándorolva, ott pénzüáni vagyukat kielégíthessék. Nagybárá lelketlen ügy-nökök csábítják ki népünket, kik nem okulnak, látva a szomorú példákat sűrű-egymás-utánban, midőn az új hazából koldustárs-nyával nyakukban térnek vissza azok, kik pár év előtt még tirthető viszonyok közt indultak az új hazába boldogulásukat keresni. Utóbb Biléd, Nagy Jécsa és Varjas délvidéki községekből indultak a nagy vándoruttra községenként 3—400-an.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be a MAUTHNER ÖDÖN csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapest a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmágyar-keve-eket. Ezeket már 29 éve szállítja MAUTHNER Buda-pest és a Margitsziget oly bámulatraméltó és gyönyörű sétatéri részére.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legújabb találmányu, amely visszaadja az elveszett erőt. Mindenki aki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszor, a mely már ezreket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elvesztett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a háztörvénységgel a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngeség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, a melyeknek az erősödése szükségeltetik és csokálatos eredménnyel gyógyítja a már éve-den át tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a Stadte Medical intézetnek alulirt czimen írhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezeltetés végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szállítmány meggyőződést arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivétel nem tesz, bárhonnan írhat magyarul az orvosságért, mit titoktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítmány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítmány oly szépen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kitudni. A levelet következőképpen kell czimezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing Fort Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hashajtóvizet tartó hashajtó hatása és említsre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Anyakönyvi bejegyzések.

— Május 2-től május 9-ig. —

Születések: Mészáros Mihály, Szepesi József, Pozsár István József, Nagy János, Labanc István, Bálint Lajos, Baksai Erzsébet, Heringer László, Balog Piroška, Ürmös Sándor, Ürmös Julianna, Mezei Julianna, Bogyó Lajos, Schvarc László, Keller János, Donka Mária, Szolik Ferenc, Mészáros Piroška és Tancos Mihály.

Halálozások: Dányi Ágnes 46 éves tüdőgyümőkör, Hajdu Viktória 17 napos béhurut, Máté Pál 10 hónapos tüdőgyulladás, Ferenci Mária 2 éves tüdőgyulladás, Tenyeri Antal 21 hónapos tüdőgyulladás, Hajdu Imre 19 hónapos tüdőhurut, Ötvös Mária 12 hónapos tüdőgyulladás, Gyovai Rókus 62 éves tüdőtagulás, Lovas Julianna 18 éves tüdőgyümőkör, Maszlag Ágnes 53 éves gutatítés, Turi Imre Rókus 8 hónapos tüdőgyulladás.

Eljegyzések: Szántó Noé Oroszi Annával, Dragon Sándor Szemerédi Máriával, Lackó Rókus Udvardi Annával.

Házasságkötések: Vince József Kókai Ágneskéval, Bujáki József Boda Viktóriával, Barna János Tóth Rozáliával, Bodri István Tisza Máriával, Vince Mihály Bakos Máriával, Palatinus József Hatvani Máriával.

Közgazdaság.

Mi az a salétromtrágya?

A chilisalétróm azon műtrágyák egyike, mely csak az újabb időben kezd nálunk ismeretlenné lenni s csak a legújabbban kezdik trágyázási célokra használni. Alig van 60 éve, hogy az európai piacon megjelent: az első szállítmányok 1830—31-ben érkeztek Angliába és Franciaországba, a midőn a kemikusok és gazdák értékét csakhamar felismerték s azóta Európa salétrom fogyasztása napról-napra fokozódik.

A salétrom-exportnak centruma az iguui kikötő, hol az északi szélesség 19—21 foka között jóformán kimeríthetetlen salétrom telepek fekszenek. A nyers salétromsavas natrium, melyet „caliche”-nek neveznek, Pruban, Chilében és Bliviában 1—5 méter vastag rétegekben, határtalan területeken található. Egyedül a Tarapata bányászata 120.000 hektár területet foglal el. A kalis egy keverék, mely salétromsavas natrium, tengeri só, agyag és más szennyező anyagokból áll és salétrom tartalma 10—65% között ingadozik, melyet a sónak és salétromnak különböző foku olthatósága révén választanak el egymástól, a mi oly tökéletesen sikerül, hogy a forgalomban levő chilisalétróm 92—96% tiszta natrium salétromot tartalmaz s ebben körülbelül 16% tiszta nitrogént s nagyon fontos is, hogy a salétrom minél tisztább legyen, mert a tisztátalan salétrom natriuma percloratot tartalmaz, melyből aránylag kis mennyiség is mérgezőleg hat a növényzetre.

Az 1830-as években alig hoztak be Európába 1000 tonna salétromot, míg ma meghaladja a behozatal az 1.000.000 tonnát is. Legtöbb salétromot fogyaszt Németország, azután Franciaország, Belgium, Anglia s Ausztria-Magyarország csak egy negyvened annyit mint Németország. Németország óriási répa termelése miatt s azért fogyaszt évente több, mint 400.000 tonnát, mert talajai meglehetősen ki vannak merülve, de azután nagy természetlágait ezen nagy salétromfogyasztásnak is köszönheti. Ausztria-Magyarországnak eddig nem volt valami nagy szüksége a műtrágyára, mert talajai jó erőben voltak. A hiányos trágyázás miatt mutatkozó talajerő hanyatlás azonban mindinkább szükségessé teszi a salétrom használatát s bizonyos az, hogy minél nagyobb mennyiségű salétromot fog használni, annál nagyobbra fognak természetlágai emelkedni. A salétrom kiváltképpen tavaszi trágya, mert ilyenkor legjobb a vetéseket salétromozni, ha a vegetáció már megindult. Miután ugyanis a salétromot könnyen kimossa az eső, azt nem célszerű sokkal hamarabb kiszórni, mint a hogy a növények azt fel is vehetik. A gabona féléknél különösen a bokrosodáskor s a mikor a gabona szárba megy célszerű a salétromot kiszórni. A használandó mennyiség a talaj erejétől függ s magyar holdanként 50—100 kgot tehet ki, mely nem egyszerre, hanem két ízben szórando ki, mely célból a salétromot homokkal vagy finom földdel kell keverni. A kapás növények: burgonya, répa 100—150 kgot is kaphat, a szőlő pedig 200—250 kgot is. Ne feledjük azonban, hogy a salétrom csak az esetben fog kedvező hatást kifejteni, ha a talaj káliban és foszforban bővelkedik, vagy ezekkel mesterséges uton ellátott. Ha ezen föltétel megadatott s az időjárás is kedvező, akkor 100 kg. salétrom után a következő természetlágak számíthatunk: gabonaféle 4—6, burgonya 30—35 répa 50—55, csalamádé 40—45, szőlő 4000—6000 kgram.

Az agyagos földeken a chilisalétróm nedvszívó képességétől fogva a nedvességet hosszabb ideig vissza tartja; a könnyű homokos talajon félni lehet a salétromnak a talajból való kimosásától, miért is célszerű lesz azt több adagra osztva kiszórni.

A salétromos zsákok tele szívódnak salétrommal s néha egy kg. salétrom is beléjük van száradva; nem szabad őket különösen nyirkos állapotban összerakni, mert megfűledvén, megmelegednek s néha önmaguktól ki is gyulladnak. Ha zsákokat a vízben kimosatjuk, öntsük ezen mosadék vizet a trágyatelepre s ne engedjük, hogy az állatok ilyenkor belőle, mert az állatokra ezen folyadék igen mérgező hatása lehet.

CSARNOK.

Papucs alatt.

— Megengedi nagysága, hogy Marit anyjához elkísérjem?

— Meg; de tizenegy óra előtt legyen idehaza.

— Nagysága nyugodt lehet, még előbb jövőnk haza... Péter portás szobájában marad; ha nagyságának kellene valami...

— Jó, menjen csak Róza és térjen mielőbb vissza!

A fiatal özvegy a fővárosba jött falusi birtokáról, hol összes cselédségét hagyta s csak a komornáját hozta magával. Abbaziába szándékozik utazni és fővárosi tartózkodását nem akarja hosszúra nyújtani. Eppen csak egyszer-kétszer a színházakat fogja meglátogatni s a divat újdonságai iránt érdeklődni.

Róza, a komorna szintén meg akarta ragadni az alkalmat, hogy fölkeresse vőlegényét, ki néhány hét előtt bevonult a katonasághoz.

A fiatal özvegy a ki cselédségével szemben mindig engedékeny volt, szívesen adott neki szabadságot.

Egész nap sokat járt, volt divatüzletekben, szabónál, varrónőnél s most kifáradva nyugszik a koreveten, elmélyedve egy éppen ma megjelent kiválóan érdekfeszítő regény olvasásában. Időközben éjtől lett. A szomszédszobában levő kis ingaóra tizenkettőt üt s a fiatal özvegy egészen meglepve félbeszakítja az olvasást...

Micsoda? Már éjfélt és Róza még mindig nincs itthon!... Kilép az erkélyre, de hiába lesi Mari és Róza alakjainak körvonala. Később türelmetlenkedik s idegesen toppan a lábával; e mozgás következtében meglazulnak papucsának szalagjai és a kis cipő egy elkésett vándorlónak éppen orrára esik... halk sikoj... aztán felemeli az éjjeli vándorló a leesett úteget, a legközelebbi utcai lámpánál megszemléli s egészen elragadtattnak látszik a talált jószágától. Hamupipóke meséje jut eszébe... e cipőbe csak gyermeklábat fér... oly illatos, oly rózsás ez a selyemből készült, arannyal kivart papucs. A szerencsés vándorló egész bizonyossággal megállapíthatja, hogy e csodás papucs tulajdonosnőjének pompás kis lába kell hogy legyen... Fődolog ezt a pompás lábat meg is találni.

— Nos hát, tájékozunk!... Ez a papucs nem hullhatott az égből, minthogy egyenest a kivilágított ablak tájékból látszott leesni; a kivilágított háttérben azonnal észre is vettem a gyanus szilhonettát... és ennek a szilhonettának úgy látszik kedve volt a papucs ledobásával kedélyét megkönynyíteni... Tehát előre, egy, kettő, három, rohamra!

A fiatal özvegy erkélyének legsötétebb kuckójából megfigyelte a néma mozdulatokat és szinte kedve kerekedett felkacagni. S minthogy az éjjeli vándor még mindig a lámpa világában áll, tisztán láthatja!

Fiatalnak látszik, ruházata kifogástalanul elegáns; özvegyünk meg is vallja, hogy a fiatal ember arca megnyerő. Ez bátran megnyomja a kapu csengettyűjét; minthogy azonban első csengetésre nem mozdul senki, kétszer, háromszor is megnyomja a ház kapuja előtt levő csengettyűgombot... de most is sikertelenül.

En Istenem! Főlkelti az egész szomszédságot! Péter az igazak álmát alussza. Mit tegyek? Magamnak keil a kaput felzárni. S egy lábom tipegve már le is siet, határozottan eltökélve, hogy Rózáat alaposan meg fogja korholni, amiért hanyagságával oly határozatlan zavarba hozta urnőjét.

Félig kinyitja a kaput és sietve mondja: — Ezer bocsánat uram! Kérem adja ide a papucsomat!

Az elkésett vándor azontán nem ezt akarta elérni.

— Valóban sajnálom, nagysád, hogy kívánságát nem teljesíthetem, de az a papucs, melyet találtam, oly becses nekem, hogy azt felelősség nélkül nem adhatom át bárkinek. Kérem, hogy egy kis formalitásnak szíveskednék magát alávetni... Engedje meg, hogy meggyőződjem, vajjon ez a

papucs csakugyan az ön lábacskájára illik... magam fogom megpróbálni.

— Lelkiismeretessége, uram, a legnagyobb elismerést érdemli s minthogy az ön megnyugtatóra nem elég, hogy engem, mint egy libát, féllábon lásson állani, sajnos alá kell rendelnem magamat a próbájának.

Ezzel beleveti magát egy régi, rozoga karosszékre, mely a kapu alját disziti s kinyújtja kicsi lábacskáját...

A papucs illik s a kései látogatónak éppen távozni kellene, midőn hirtelen lövés hallatszik a közelben s az elhagyatott özvegy halálra sápadtan összerезzen.

— Ön is hallotta, uram?

— Persze... lőttek.

— En is azt hiszem... Tán rablók vannak a közelben.

— Valószínűleg... sőt emlékszem, hogy gyanus alakokat láttam a ház körül ólalkodni. Alakok; melyek mindenre képesek.

— De nem hallottam kiáltást.

— Talán eltévesztették a célt.

— Ha ön most távozik uram, veszélynek teheti ki magát...

— Bocsánat nagysád, nincs más mód, csak hogy távozzam. Néhány perc előtt eléggé érthetően adta tudtomra, hogy jelenlétem nem kellemes önnek s nem akarnám...

— Őszintén megvallva, aggódok önért... de magamért is... Komornámnak nemsokára haza kell jönni s ha nem veszem igénybe kelletén tul szívességét, kérem, maradjon addig. Csak átutazóban időzöm itt s házam üres.

Az ajánlat szívesen fogadtatik.

— Boldoggá tesz, nagysád... Rendelkezzék velem! S ezzel felmennek a lakásba.

Eleinte lassan ered meg a beszélgetés, majd neki bátorodik az éjjeli látogató, a háziasszony követi példáját és csakhamar megértették egymást. A fiatal ember tehetséges festő és a nagyságos asszony felismerte tehetségét. Érzelmek mind bensőbbekké lettek, míg a fiatal ember az özvegy szépségét bámulta.

S csakugyan szép. Arcvonásai egy istennőnek nem váltak volna szegényére és szeméből a keblében fellángolt tűz tükröződött vissza.

Csakhamar oly bizalmasan csevegtek egymással, mintha régi ismerősök volnának. A szerelem és a házasság természetesen szintén szőnyegre kerültek.

A művész hallja, hogy a szép asszony özvegy és kérdezni bátorodik, miért nem gondol ily ifjúság és szépség mellett új házasságra?...

Az asszony körülményesen válaszol. Első házassága nem volt boldog, a férje zsarnokságával elrontotta életét. A fiatal asszony illúziói oly hamar elpusztultak, mintha sohasem lettek volna; ennek következtében elvesztette bizalmát s legalább függetlenségét akarja megőrizni.

A fiatal művész felette heves védőbeszédet mond s annyira buzgólkodik, mintha saját ügyéről volna szó: meggyőzni igyekszik a szép hölgyet, hogy keserű tapasztalatai dacára sem szabad szerelemről lemondani. Végül pedig így szól:

— Egy perzsa jóslat szerint, az a férfi, aki valamely nőtől papucsot kapott, örök hive kell, hogy maradjon. Szeretném, ha ez a jóslat ez egyszer beteljesednék, hogy mindig ez incike papucs uralma alatt maradnék.

Rábeszélni engedte-e magát a fiatal özvegy?...

A szerelem csodákat mivel.

Az az egy bizonyos, hogy Rózáat időn tul való maradásáért meg nem korholták és kifogásait elfogadhatónak találták.

S az abbáziai vendégajtstromba egy névvel többet jegyeztek be.

És a fiatal férj irásztala felett színbo-lumként azaz incinke papucs függ, mely elbeszélésünkben házasságközvetítő gyanánt szerepel. És a fiatal házaspár ismerőseinek és barátainak is be kell vallaniok, hogy a papucs jegye alatt is szoktak néha szerencsés házasságok köttetni.

NYILTTÉR.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget sem a szerk. sem a kiadó.)

Blouse-selyem 60 kr.-tól 11 ftt 35 kr.-ig méter — legújabb divat — Bér- és vámmentesen, házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték készségei kúldetik.

Hennéberg G. selyemgára Zürich.

(6.)

Képes levelezőlapok

a legszebb kivitelben

Szilber Jánosnál kaphatók

HÁZ ELADÁS.

Csongrádon a Zrinyi-utcában a 3 ház szám alatt levő ház szabad kézből eladó.

Értekezhetni Lajos György kir. tkvvezető csongrádi lakos háztulajdonossal.

Egy jókarban levő **BICIKLI** jutányos árért eladó.

Bővebb értesítést ad e lap kiadóhivatala.

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP ÉS KERÉKPÁR-GYÁR
képviselője
WELLISCH VILMOS
SZENTÉSEN.

Csolnakos és karikahajós varrógépek családi és ipari célokra a legjobb kivitelben kaphatók üzletben jutányos áron.
Minden rendszerű varrógépekhez géprészek raktáron tartatnak s javításokat jutányosan eszközölk.

A legmodernebb kerékpárok

folyton raktáron tartatnak s bármily rendszerű kerékpár alkatrészek és kellékek nálam jutányos árban kaphatók.

Saját jól felszerelt varrógép és kerékpár javítóműhely!

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1903. évi május hó 1-től.

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Budapestre érkezik:	Budapestről indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Személyv. ————	3 ó 31 p éjjel	7 ó 15 p reg.	Személyv. Kecskeméttől	5 ó 45 p reg.	———
Személyv. 3 ó 55 p reg.	5 „ 04 „ reg.	8 „ 25 „ reg.	Gyorsv. 8 ó 15 p reg.	10 „ 34 „ d. e.	———
Személyv. ————	6 „ 42 „ reg.	10 „ 55 „ d. e.	Személyv. 8 „ 30 „ reg.	12 „ 11 „ d. u.	1 ó 25 p d. u.
Gyorsv. ————	11 „ 06 „ d. e.	1 „ 25 „ d. u.	Gyorsv. 2 „ 30 „ d. u.	4 „ 51 „ d. u.	6 ó 33 „ d. u.
Személyv. 1 ó 50 p d. u.	2 „ 57 „ d. u.	7 „ 10 „ este	Személyv. 4 „ 30 „ d. u.	8 „ 20 „ este	———
Gyorsv. ————	5 „ 23 „ d. u.	7 „ 40 „ este	Személyv. 6 „ 50 „ este	10 „ 37 „ éjjel	———
Személyv. ————	7 „ 37 „ este	Kecskemétig.	Gyorsv. 10 „ 10 „ éjjel	12 „ 28 „ éjjel	———
Személyv. ————	———	———	Személyv. 10 „ 20 „ éjjel	2 „ 23 „ éjjel	———

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szegedre érkezik:	Szegedről indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Gyorsv. ————	12 ó 30 p éjjel	1 ó 31 p éjjel	Személyv. 1 ó 45 p éjjel	3 ó 23 p éjjel	———
Személyv. 3 ó 55 p reg.	5 ó 55 p reg.	7 ó 42 p reg.	Személyv. 4 ó 50 p reg.	6 ó 37 p reg.	———
Gyorsv. ————	10 ó 35 p d. e.	11 ó 40 p d. e.	Gyorsv. 10 ó — p d. e.	11 ó 04 p d. e.	1 ó 25 p d. u.
Személyv. ————	12 ó 19 p d. u.	1 ó 47 p d. u.	Személyv. 1 ó 14 p d. u.	2 ó 45 p d. u.	———
Gyorsv. 1 ó 50 p d. u.	4 ó 53 p d. u.	5 ó 55 p d. u.	Gyorsv. 4 ó 20 p d. u.	5 ó 22 p d. u.	6 ó 33 p d. u.
Személyv. ————	8 ó 25 p este	10 ó 15 p este	Személyv. 5 ó 20 p d. u.	7 ó 17 p este	———
Személyv. ————	10 ó 49 p éjjel	12 ó 19 p éjjel	———	———	———

Csongrádról indul:	Félegyházára érkezik:	Félegyházáról indul:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	4 ó 59 p reg.	Vegyesv. 12 ó 25 p d. u.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	2 ó 50 p d. u.	Vegyesv. 5 ó 30 p d. u.	6 ó 33 p este

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szolnokra érkezik:	Szolnokról indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. ————	3 ó 35 p reg.	6 ó 40 p reg.	Vegyesv. 3 ó 30 p reg.	6 ó 35 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	11 ó 40 p d. e.	3 ó 20 p d. u.	Vegyesv. ————	8 ó 13 p d. u.	6 ó 33 p este
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	———	———	Vegyesv. 4 ó 33 p d. u.	———	———

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Majsára érkezik:	Majsáról indul:	Félegyházára érkezik:	Csongrádra érkezik:
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	12 ó 30 p d. u.	1 ó 45 p d. u.	Vegyesv. 4 ó 38 p reg.	5 ó 50 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	8 ó 30 p este	9 ó 50 p este	Vegyesv. ————	7 ó 10 p este	6 ó 33 p este
Vegyesv. ————	———	———	Vegyesv. 5 ó 55 p d. u.	———	———

Csongrád és Félegyháza között csak vegyesvonat közlekedik.

FERNOLENDT

czipőfénymáz a legjobb fénymáz a világon és **fényerem** világos czipőkhöz, a legszebb fényt adják és a **bőrt tartossá teszik.** Elviselt, toltos czipők sárga, vagy barna bőrből a **Lyosin** (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gyári raktár Wien, I., Schulerstrasse 24. Kapható mindenütt.

Schicht-szappan

„szarvas“

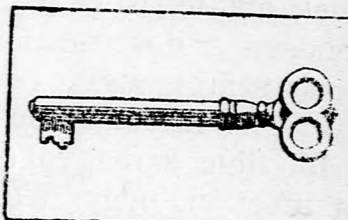
vagy

„kules“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Salgó-Tarjani kőszénbánya-részvénytársulat

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 16. szám.

Szénosztályozás:

Gőzcséplőgép-, gőzeke- és szobafűtésre:

Darabos (tömör) szén és kockaszén.

- Továbbá:
- Diószén ————)
 - Durvaszén ————) gyári kazánfűtésre
 - Aknaszén ————)
 - Rostált aknaszén ————)
 - Aprószén ————) körkemencefűtésre.
 - Kovácsszén ————) kovácsolási célokra.

Megrendelések központi irodánkhoz: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz. a. intézendők. Jutányos árak és pontos, gyors szállítás!

A társulat széntermelése évenként:

- Salgó-Tarjani bányákban ———— 10 millió)
- Petrozsényi bányákban ———— 6 millió) métermázs

A vezetése alatt álló Esztergom-Szászvári kőszénbánya-részvénytársaság termelése évenként:

- Dorogh-Annayölgyi bányákban — 2.4 millió)
- Szászvári bányákban ———— 0.6 millió)

Össztermelés — 19 millió

Értesítés.

Alólirott ezuton is tisztelettel, hozom a t. közönség szives tudomására, hogy boldogult férjem főleri üzletét

sör-, szeszial- és borraktárt, továbbá az ezzel kapcsolatos vendéglőt és szeszfőzdet,

fiam **Kaszanitzky István** vezetése mellett továbbra is, minden fennakadás nélkül fentartom.

Sörraktáromban továbbra is a Kőbányai első magyar részv. sörfőzde legjobb sörreit hozom forgalomba. Saját főzésű különféle pálinkáimból az eddiginél nagyobb raktárt tartok. Kizárólag saját termésű boraimat a legjutányosabban árusítom.

Felkérem mindazon szives pártfogókat, kik üzletünket eddig is támogatták szives bizalmukkal továbbra is a jövőben megtisztelni sziveskedjenek.

Tisztelettel
özv. **Kaszanitzky Dénesné.**

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, gőrcsökben s más idegajban szenved, kérje az en füzetet, melyet ingyen és bérmentve küld **Schwanen** gyógyszerár Frankfurta M.

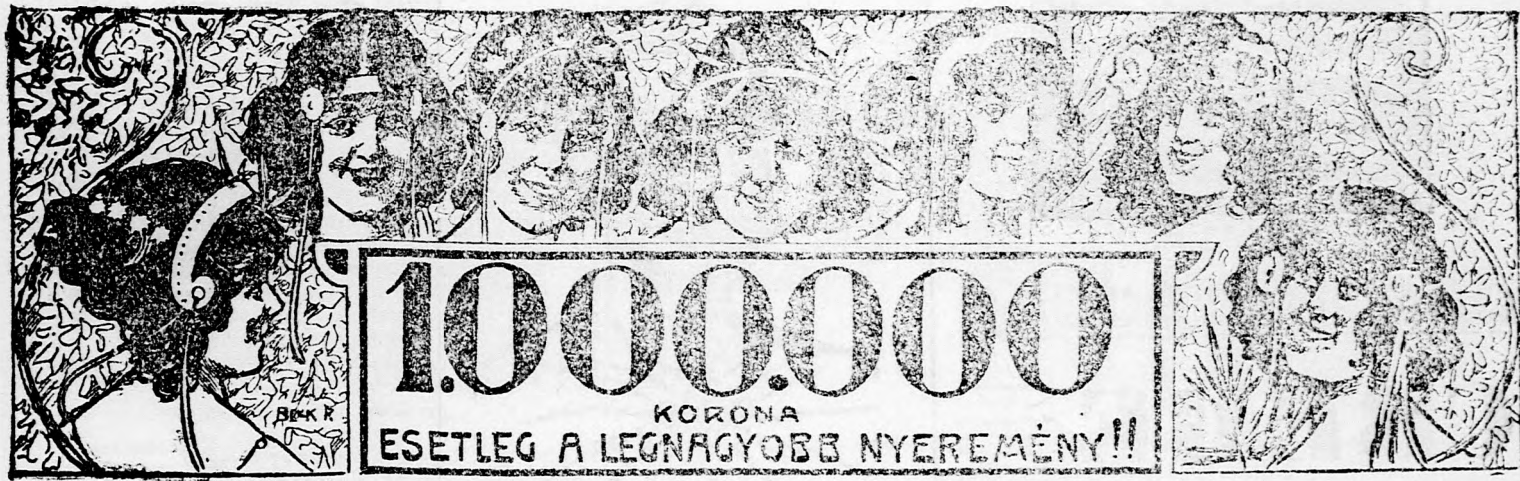

Sohasem kínálkozik az életben oly ritka alkalom, hogy csekély 2 frt. 96 kr.-ért következő remek áru gyűjteményt kaphatni **12 darab. 2 frt 96 kr.**

1. Nickel horgony-rem zsebóra pontosan járó 3 évi jótállás mellett. 1. Valódi goldin pánczelláncz vagy nickei, 3 drb. valódi goldin gyűrű legújabb facon Simmil brilliánszal 2 drb. igen finom goldin nyakkendő. 2 drb valódi goldin fülbevaló legújabb facon, 1 tok horgonyóra számára.

1 goldin brosch párisi system, 1 goldin, vagy nickel zsuzsu a lánczra. Nem tetsző tárgy készséggel kicserélhetnek, vagy ára visszatérítetik, miáltal minden risico ki van zárva. Hasonló hirdetések utánzatok. Mind e 12 remek ékszer a horgony rem. órával együtt 2 frt. 96 kr. A pénz előleges kifizetés vagy utánvétellel kapható:

Kapellner & Holzer
óra és aranyáru gyári raktár nagybani eláru sítás
KRAKAÓ, Dietel-utca 68 (Austria.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

JEGYZÉKE az 55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben!
1.000,000 korona.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.
Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink. Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000 PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsolják ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459,000 kononát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll. Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeink tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt	— 75	vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) "	1.50	" 3.— "
egy fél (1/2) "	3.—	" 6.— "
egy egész (1/1) "	6.—	" 12.— "

A sorsjegyeket utánvétellel, vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi május hó 22-ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa
bankháza BUDAPEST.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:
Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a.
Pókok: 1. Váci-körút 4.
" 2. Muzcum-körút 11.
" 3. Erzsébet-körút 54.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.
Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni. Az összeget _____ korona összegben utánvételezni kérem _____) A nem tetsző postautalványon kérem _____) törlendő mellékelem bankjegyekben (bélyegegben).
Pontos _____
czím: _____

55,000 nyer. és jut. kor. összegben 14.459,000

és készpénzben fizetendők.

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
3 " "	25000
3 " "	20000
3 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40

55,000 nyer. és jut. kor. összegben 14.459,000

TÜDŐBETEGEKNEK.

Az orvosi kongresszuson Leyden tanár konstataulta, hogy egyedül németországban állandóan 1.200,000 ember tüdővész és ezek közül kb. 180,000-en lesznek áldozatai e borzasztó betegségnek. A tüdőbaj előidézői a tuber-bacillusok, a mely bacillusokat minden ember belélegzi, mert előlük elzárkózni lehetetlen. Ha most már szerencsére sokan nem lesznek tuberkulózisokká, abból az tünik ki, hogy az emberi test azzal a tehetséggel bír, hogy a belélegzett tuberbacillust ártalmatlanná teszi. Ott a hol légsző számos finom ágacska szájeloszlik, a tüdőbe vezető két mirigy, az ugynevezett pajzsvagy tüdőmirigyek vannak a melyeknek rendeltetéséről a tudomány sok ideig nem volt tisztában. Most azonban Hoffmann dr. kutatásai nyomán tudjuk, hogy ezek egy egész külön folyadékot készítenek, mely a betegségi tüneteket, még mielőtt pusztító hatásukat megkezdhetik a tüdőben, megsemmisíti. A hol tehát ezek a mirigyek átöröklés vagy gyöngeség, vagy más organikus akadály folytán nem tudnak ebből az anyagból elegendőt produkálni és a hol a tüdő meghűlés, por, vagy egyéb befolyások következtében érzékeny, ott a betóduló tuber-bacillusok megmaradnak és előbb-utóbb bekövetkezik a betegség.

Itt támadt a gondolat: a pajzsmirigy erősítése által a tuberbacillus pusztításának elejét venni.

Ezt a közeli gondolatot felkarolta Hoffmann dr. és a pajzsmirigy-erősítő anyagból saját maga készített egy gyógyítószert tüdőbaj (krónikus, katarus és aszkór) ellen, melyet „Glandulén”-nek neveztek el.

A Glandulén nem mérges, nem vegyszeti mű, hanem teljesen egészséges és állatorvosi felügyelet alatt frissen vágott juh friss pajzsmirigyecikből lesz készítve, a természet maga adja a gyógyszer minden betegség ellen, csak találni kell. A pajzsmirigyek alacsony hőfoknál, légmentesen lesznek megszáritva, tablettákba préselve, minden tablettának 0.05 gr. mirigypor és 0.20 gr. tejcukor edesítésre.

Ha a Glandulént előírás szerint használjuk, javul az étvágy, jobb lesz a kedv, erő és testi súly gyarapodik, láz, éjjeli izzadás és a köhögés mulik, a köpet enged, javulás áll be.

Sok orvos és magánfél bizonyítja e tüdővész gyógyítószert nagy értékét. Glandulén már sok meglepő gyógyító eredményt mutatott, hol más szert nem használtak.

Glandulént készít dr. Hoffmann Nachf. vegyi gyára, Meerane (Szászország) és kapható a legtöbb gyógyszerárban, valamint **Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12.**, üvegekben, 100 tablettával 5 kor. 50 fill., 50 tablettával 3 korona. Kimerítő füzetek a gyógyító módról, orvosok és gyógyult betegek értesítésével ingyen és bérmentve. Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól.

Premier Kerékpár
 leg leg
 finomabb jutányosabb
 a világ vásáron
 Arjegyzék díjmentesen.
 Premierwerke Eger, Csehország

CREME
IDEAL

a legjobb kéz- és arckenőcs, kiváló finom és illatos, elmulaszt mindennemű bőrkütiést, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsíros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcpont, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.
 Gyönyörű kiállításban ára 1 korona. — Venus mosdóvíz 1 korona és hozzávaló szappan 80 fillér. — Kapható a főraktárban

VÖRÖS KERESZT
 GYÓGYSZERTÁR
 TORONTÁLSZÉCSÁNY.

Csongrádon: **WIESNER LAJOS**
 gyógyszerész urnál SZT.-RÓKUS
 gyógyszerészertár.

Somatose
 oldható húsfehérnye a hús tápanyagát tartalmazza (tojás fehérnye és só) majdnem izetlen könnyen oldható por alakban a lehető legjobb erősítő szer gyenge, a táplálkozásban visszamaradt egyéneknek, mellbetegyeknek, idegbetegyeknek, gyomorbetegyeknek, gyermekgyásosoknak, angol korbán szenvedő gyermekeknek gyógyulónak

Vas-Somatose
 alakjában pedig különösen Sáporkban szenvedőknek orvosilag ajánlva.

Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat. Kapható minden gyógyszerárterében és drogeriában. Csak eredeti csomagolásban valódi.

Megifjodás és az élet meghosszabbítása

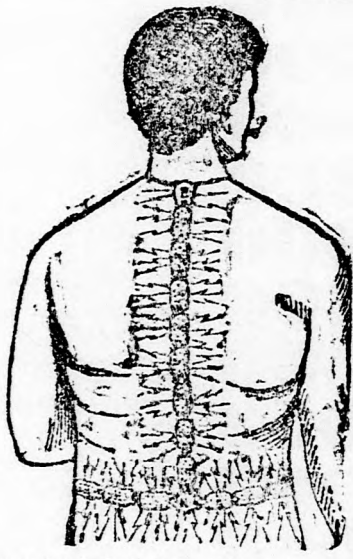
Érhető el a híres dupla Voltta-kereszt viselésével, Azoknál, akik a dupla Voltta-keresztet állandóan viselik, a vér-és idegrendszer normálisan működik, az érzések megerősödnek, a mi általánosan kellemes érzést okoz, a testi és szellemi erő jobban kifejlődik, úgy, hogy általában egészséges és boldog állapot és ezzel kapcsolatosan az élet meghosszabbítása érhető el. A gyöngye embereknek nem lehet elég gyakran ismertetni, hogy a Voltta-keresztet mindig viseljék, mert ez megerősíti az idegrendszert, felfrissíti a vért és az egész világon el van immár ismerve, hogy a következő

bajoknál felülmutathatlan szer: **czus és köszvény, idegbaj, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria, sápadtság, asztma, görcsök, agybarizelés, borbetegezés, aranyér, gyomorhaj, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej-és fogfájás stb.**

Nők, leányok kritikus időkben mindannyiszor viseljenek Voltta-keresztet, mert ez csaknem mindig enyhíti a fájdalmakat a villamos áram megújítja a káros kóvetkezményektől, a melyek már annyi fiatal életnek okozták kártát a havi bajok kritikus idején.

Darabja csak 4 korona.

Volta-essillagok hasonló árán.
 Szétküldés csak a pénz előleges beküldése után vám és bérmentve.

Uj fürgeségre és életvidámságra,
 Uj önbizalomra,
 Uj emlékező tehetőségre,
 Uj munkabírára,
 Uj boldogságra
 tehetnek szert a gyöngye emberek a vilámoság segítségével. A Dr. Sanden osodálató ovalaku testi telepe által igen könnyű és a mellett tudományos módon jut ez az életadó elem a testbe és a betegnek alvás közben biztos gyógyulást nyújt.

A. Dr. Sanden-féle villamos öv

biztosan gyógyítja: a czus, a köszvényt minden tagban, idegességet, álmatlanságot és étvágytalanságot, influenztát, és morfinbetegeket, idegbetegeket, hiszterikus nyavalya törést, zánadságot, szélütést, hátrgerincbajt, görcsöt, szívdobogást, vértudalást az agyba, szélütést, hypochondriát, asztmát, fülzúgást, hideg kezeket és lábakat, agybarizelést, borbetegeket, búzós lélegzést, kolikát, fogfájást, női betegeket stb. Ott a hol már nem en hiábaváló volt, tessék megkísérlni!

Dr. Sanden-féle villamos övet.

Minden gyöngye férfi, asszony és gyermek viseljen Dr. Sanden-féle villamos övet! Ezer meg ezer meggyőződést bizonyítja a nagyszerű eredményt, neussak náunk, de a külföldön is. Ára darabonként 10 korona.
 Szétküldés csak a pénz előleges beküldése után vám-és bérmentve.
 Megbízásokat tessék a következő címre intézni:
Leopold Epstein
 Basel (Svájcz), Falkenerstrasse 31.

Levelekre Svájcba 25 fillér, levelezőlapokra 10 filléres bélyeg jön.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tisztelőknek posta-, vasut-és rendőrszolgálatok, valamint mindenkinél, kinek jó órára szüksége van, szives tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar. elektro-arany-plaque remontoir órák „Glas-hütte” rendszer egyedi elarusítását átvettük. Ezen órák antimagnetikus preciziós szerkezettel vannak ellátva, legfontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes óráért három évi írásbeli jótállást vállalunk. Az óratok, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állanak, pompás és egydivatosabb kiállításuk és az utonnan feltalált abszolút változatlan amerikai, goldin ércből készülnek, oly eredeti hasonlatosságuk a valódi arany órákhoz, hogy meg valódi arany óráról. A világ egyedüli órája, mely soha sem veszíti el valódi arany kinézését 10.000 utánrendelést és körülbelül 3000 díszítő levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Ara egy uri vagy női órának csak 16 kor. vám-és bérmentve. Minden órához egy börtök ingyen. Legdivatosabb és lelegeánsabb arany-plaque-láncok urak és hölgyek részére (nyakláncok is) 3, 5 és 8 korona. Minden utag nem felelő óra kifogás nélkül visszavetjük, miáltal semmi kockázatás. Szétküldés utánveti vagy a pénz előleges beküldése ellenében. Rendelmenyek intézendők.

azonkívül egy 14karat. aranylemezzel vannak átvonva, miáltal szakértők által sem különbözethetők meg egy 200 korona értékű valódi arany óráról. A világ egyedüli órája, mely soha sem veszíti el valódi arany kinézését 10.000 utánrendelést és körülbelül 3000 díszítő levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Ara egy uri vagy női órának csak 16 kor. vám-és bérmentve. Minden órához egy börtök ingyen. Legdivatosabb és lelegeánsabb arany-plaque-láncok urak és hölgyek részére (nyakláncok is) 3, 5 és 8 korona. Minden utag nem felelő óra kifogás nélkül visszavetjük, miáltal semmi kockázatás. Szétküldés utánveti vagy a pénz előleges beküldése ellenében. Rendelmenyek intézendők.

Uhren-Versandhaus „Chronos” Basel I. (Schweiz).
 Levelék Svájcba 25 fill., levelezőlapok 10 filléres bélyeggel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

Kopaszfejú voltam!

Kevés évvel ezelőtt fejem még kopasz volt. Atyám és nagyapám is kopaszfejúek voltak. Anyám haja természetlől fogva nagyon gyér volt. Kibékültem azon gondolattal, hogy kopaszfejú maradok, míg egy napon, Svajczban való kirándulásom alkalmával, Epstein L. világhírű vegyészszel Baseltől megismerkedtem, ki tölem társalgásunk alkalmával rövidesen azt kérdezte, vajjon nem kívánom-e, hogy dús hajzattal bírjak? Természetesen feleltem ki-váncsi lévén, igenlőleg feleltem. Erre elbeszélte nekem, hogy egész életén keresztül a vegyészetet tanulmányozta és különösen a haj betegségekkal foglalkozott. Szavai megerősítésére mindjárt adott is egy doboz «Sámson» nevű hajnövesztőt. Rövid ideig használtam a préparátust. Három hét múlva hajam ujulni kezdett és negyven nap múlva fejem teljesen

be volt fedve. A kenőcs egy részét két barátomnak juttattam; az egyiknek, egy nőnek, haja majdnem teljesen kihullott. A hajtalaj erősbulése mindkét esetben bámulatos volt. Ezóta árusítom a «Sámson» pomádét, melyet a felfedezőtlől nyerem. Azon helyzetben vagyok, hogy mindkét nemre való egyenlően sikeres erős hatásának százakra menő példákkal szolgálhatok. Nem titkos szer. Nincsen számára fényes etikettám. A hajtalajra való rendkívüli táplálórején kívül előnyei a haj növéseinek felélesztésében és annak fentartásában állanak. Kezeskedem, hogy a bőrre vagy hajra ártalmas alkatrészeket nem tartalmaz. Hogy mindenki szerem értékéről meggyőződhessék, kívánatra bárkinek próbát küldök. Ha azután találja, hogy a haj nőni kezd, csekély árért egy további mennyiséget küldök. 1 doboz 6 korona, 3 doboz 12 korona, 6 doboz 20 korona.

Főelarusító Magyarország részére:
D. SCHÖN
 Bécs, VI., Gumpendorferstrasse 35.
 Minden olvasónak, ki pontos címét velem tudatja és 20 fillért bélyegben portó gyanánt mellékel, azonnal egy kis próbát ingyen beküldök.

Ön kétségbe esik,

mert gyermeke folyton sír. Ön már mindenféle házi szert alkalmazott. Orvosa már nem tud tanácsot adni! Ezen állapotot a pelenka okozza, mert nem eléggé puha, a varrások sértik a gyermeket. A számos gyermekorvos és szülész által ajánlott higiénikus pelenka alkalmazása mellett azonban a gyermek mindenkör jól fogja magát érezni. Ezekben sem varrás, sem szegély nincsen, megakadályozzák a gyermek sebesülését, nem kell sem mangorolni, sem felteríteni és nem drágábbak mint a többiek. Egy tuczat ára 10 korona. Megrendelések a fűszétküldési kelyre intézendők:

M. FEITH, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.

Karcsúság

és egyttal tartós egészség elérésére tessék használni a növényekből készített **valódi keleti tündér-cseppeket.** Nincs erős test, nincs erős csipő, hanem fiatalos nyulánság, tetszetős alak, graciózus formájú test, az életmód változtatása nélkül. Teljesen veszélytelenül soványító kúra. Kellemes, egyszerű használati mód. Nem diätetika. Nem gyógyszer. Természetes növénykivonat, jótállás, hogy az egészségre nincs káros hatással. Természeteszerű hatás. Csak elismerő nyilatkozatok.

Ezen orvosi kiválósguktól jónak talált cseppek nyulánská tessék a testet, de az egészségre nincs káros hatásuk, mint más készítményeknek. Nem hashajtó hatásuk, hanem direkt az emésztésre és a zsírszövet-sejtekre hatnak, az arcvonásokat ifjítják és a testet ruganyosabb és erősebb tessék.

Használat után. **Használat előtt.**

Használat után. **Használat előtt.**

Petrovics Miklóshoz, Budapest, IV., Bécsi-utca 2.